

Дата: _____

Клас: _____

Тема: «Стародавній Схід – місце виникнення перших цивілізацій»

Мета: визначити особливості формування стародавніх цивілізацій, часові й територіальні межі існування цивілізаційних центрів Стародавнього Сходу; проаналізувати джерела з історії стародавніх цивілізацій; *розвивати* ключові компетентності: спілкування державною мовою; математична компетентність; інформаційно-цифрова компетентність; вміння вчитися впродовж життя; соціальна та громадянська компетентності; *розвивати* історичну компетентність (хронологічну, просторову, інформаційну, логічну, аксіологічну); *виховувати* засобами історії інтерес до минулого людства.

Очікувані результати. Після цього уроку учні будуть: *знати* поняття «цивілізація»; *вміти* визначати хронологічні й територіальні межі стародавніх цивілізацій Сходу; *розуміти* значення географічного фактору в розвитку цивілізацій Стародавнього Сходу.

Обладнання: Історія України. Всесвітня історія: посібник для 6 класу закладів загальної середньої освіти / Г. М. Хлібовська, М. Є. Крижановська, О. В. Наумчук. – Тернопіль: Астон, 2023; атлас: «Історія Стародавнього світу. 6 клас» (ДНВП «Картографія»); Історія України. Всесвітня історія: зошит для 6 класу закладів загальної середньої освіти / Г. М. Хлібовська, М. Є. Крижановська, О. В. Наумчук. – Тернопіль: Астон, 2023.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань, формування вмінь.

Хід уроку

I. Організаційна частина.

Вітання і перевірка відсутніх учнів.

Створення сприятливої психологічної атмосфери уроку та формування позитивного емоційного налаштування на навчання.

II. Актуалізація знань.

Розгляньте малюнки на с. 65 і виконайте завдання:

1. Назвіть зображені артефакти.
2. Поміркуйте, про що вони можуть свідчити.

III. Мотивація навчальної діяльності.

Робота з візуальним рядом. Разом із Кліо розгляньте ілюстрації (с. 66). Висловіть припущення, які господарські заняття населення вплинули на формування перших цивілізацій Стародавнього Сходу.

IV. Вивчення нового матеріалу.

План

1. Цивілізаційні центри Стародавнього Сходу в часі і просторі.
2. Особливості формування стародавніх цивілізацій.
3. Наукові дослідження стародавніх цивілізацій.

1. Робота над поняттям. Цивілізація – це ...

Робота з текстом підручника. Прочитайте с. 66-67 і дайте відповіді на питання:

✓ Якими є часові межі існування цивілізаційних центрів Стародавнього Сходу?

✓ На яких територіях Стародавнього Сходу сформувалися перші цивілізації?

Виконання вправи 1 (с. 33) у робочому зошиті.

Робота з історичною картою (вправа 2 (с. 33) у робочому зошиті). Розгляньте картосхему «Цивілізації Стародавнього Сходу» і виконайте завдання рубрики «Барвограй ідей» на с. 67.

2. Робота з навчальним текстом та підготовка запитань до нього за допомогою ланцюжка запитань Квінтиліана (рубрика «Барвограй ідей» на с. 69).

Виконання вправи 3 (с. 34) у робочому зошиті.

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА (<http://surl.li/dabwk>)

3. Стратегія «Читання з позначками» (система «Поміч»). Читаючи с. 69-70, поставте на полях позначки чотирьох видів, залежно від вашого власного знання та розуміння («V» – я знав це (відома інформація); «-» – це суперечить тому, що я знаю; «+» – я не знав цього (нова інформація); «?» – у мене з'явилося запитання стосовно цієї інформації («Я хочу про це запитати»)). При цьому варто позначити на полях «V», «-», «+», «?» відповідно до базових знань учнів. Нема потреби позначати кожний рядок чи ідею; ця позначка має відображати ставлення до інформації загалом. Учень може обмежитись однією чи двома позначками на абзац, іноді трапляється більше, іноді менше.

Виконання вправи 4 (с. 34) у робочому зошиті.

Робота з відео. Перегляньте фрагмент і дайте відповіді на питання:

1. Що зображено на Розетському камені?
2. Чому цей камінь такий важливий для дослідження історії Давнього Єгипту?

Метод «Мікрофон». На основі переглянутого відео та інформації з рубрики «Острів цікавинок» на с. 70 висловіть аргументоване судження: «Чи можна стверджувати, що відкриття французького вченого сприяло становленню науки єгиптології?»

Робота з рубрикою «Гаялина творчості» на с. 70.

V. Закріплення вивченого матеріалу.

Інтерактивна вправа «Перший мільйон».

Відео

<https://drive.google.com/file/d/1aFvlp5TIFXyj27uweoL6mxcxlOPmfGt/view>

Інтерактивна вправа

<https://learningapps.org/watch?v=pm5uvz3i523>

Виконання вправи 5 (с. 34) у робочому зошиті.

VI. Підсумки уроку.

Незакінчене речення. Висловіть свої враження від уроку, продовживши речення:

- ✓ На сьогоднішньому уроці для мене найважливішим відкриттям було...
- ✓ Найбільші труднощі я відчув...
- ✓ Я зрозумів, що...
- ✓ Я не знав, а тепер знаю...
- ✓ На наступних уроках мені хотілося б знову...

VII. Домашнє завдання.

Опрацювати § 13 «Стародавній Схід – місце виникнення перших цивілізацій». Створити фотогалерею на тему «Наукові дослідження стародавніх цивілізацій».